

לְסִטְרָא דְרוּיַח מְסַאָבָא. וְכִלְהוּ לְתַתָּא מְפֻלְהוּ
 דְרַגְיִן דְשְׂמַאֲלָא. וְכִלְהוּ דְרַגְיִן אֲחִידִין דָּא בְדָא,
 (דף קי"ט ע"ב) עַד דְתַלְיִין מִן רִישָׁא. וְכַגְוּוֹנָא דְרִישָׁא
 נְטִיל, בְּהֵוּא גְוּוֹנָא נְטִיל זַנְבָא, דְאִיהִי תַתָּאָה.
 מְאִי טַעְמָא. בְּגִין דְאֲחִיד בִּיהַ. וּבְגִין פְּךָ, עַמְיִן
 עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת, בְּהֵוּא סִטְר מְסַאָבָא
 דְלַהוּן, הִכִּי אַתְדַּבְרוּ.

בְּלַעַם הָוָה אֲשַׁתְּמַשׁ בְּכִלְהוּ כְתָרִין (נ"א ור"ז)
 תַּתָּאִין. וְהוּא הָוָה חֲמִי בְהִאי תַתָּאָה
 דְאִיהוּ זַנְבָא, דְלֹא יְכִיל לְאַתְדַּבְרָא אֶלְא
 בְּרִישָׁא. בְּגִין פְּךָ אָמַר, מָה אָקוּב לֹא קִבְה אֵל,
 (דאיהו רישא בגין) דְהֵוּא רִישָׁא עֲלָאָה, לֹא אֲשַׁתְּכַח
 בְּדִינָא בְּאִינוּן יוֹמִין.

וְאִי עַל גַּב דְהִאי אֵל אוֹקִימָנָא, הִאי מְלֻכוּתָא
 קְדִישָׁא נְטִיל שְׂמָא כְּגוּוֹנָא דְכֻלָּא, וְהִאי
 טַב וְחֻסְדִּי דְהִאי עֲלָמָא (ס"א אוֹקִימָנָא בְּאַתְר אַחְרָא עֲלָאָה
 וְהוּא טַב וְחֻסְדִּי דְעֲלָמָא הִאי מְלֻכוּתָא קְדִישָׁא נְטִיל שְׂמָא כְּגוּוֹנָא דְעֲלָאָה)
 וּבְגִין פְּךָ אֲקָרִי אֵל, אֶלְא דְאִיהוּ זֹעַם בְּכֹל
 יוֹם, דְאֲשַׁתְּכַח בִּיהַ דִּינָא.

וְהָא חֲזִי, אֵל שְׂדֵי הָא אוֹקִימָנָא דְבִיהַ סְפוּקָא
 דְעֲלָמָא וְאִיהוּ אָמַר לְעוֹלָם דִּי, דְהָא הִאי
 אֵל הוּא דְאֲזַדְדוּג בְּהִדְיָה, וּבְגִין פְּךָ אֲקָרִי אֵל
 שְׂדֵי, אֵל דְשְׂדֵי. וְעַל דָּא מָה אָקוּב לֹא קִבְה
 אֵל. בְּגִין פְּךָ, כְּגוּוֹנָא דְאַתְעַר רִישָׁא, הִכִּי נְמִי
 אַתְעַר תַּתָּאָה.

בְּכַה רְבִי אֶלְעָזָר, פִּתַּח וְאָמַר (יְרֵמִיָּה מו') קוּלָּה
 כְּנַחֲשׁ יִלְךְ וְגו'. הַשְּׁתָּא (בְּהִאי גְוּוֹנָא) דִּישְׂרָאֵל
 בְּגֻלוּתָא, אִיהִי וְדָאִי אֲזֵלָא כְּנַחֲשׁ. חוּיָא כַּד
 אִיהוּ (ר"א בְּדִינָא) כְּפִיף רִישָׁא לְעַפְרָא, סְלִיק זַנְבָא,
 שְׁלִיט וּמְחִי לְכֹל אִינוּן דְאֲשַׁתְּכַחוּ קְמִיָּה. אוּף
 הִכִּי הַשְּׁתָּא בְּגֻלוּתָא, כְּהִאי גְוּוֹנָא, רִישָׁא כְּפִיף
 לְעַפְרָא, וְזַנְבָא שְׁלִיט. מָאן עֲבִיד לְזַנְבָא
 דִּיסְתַּלִּיק לְעִילָא וְשְׁלִיט וּמְחִי, רִישָׁא דְאַתְפְּפִיא לְתַתָּא. וְעַם כָּל דָּא, מָאן

דְרַגּוֹת הַשְּׂמַאֲלָא. וְכֹל הַדְרַגּוֹת
 אֲחוּזוֹת זֹו כְּזֹו עַד שְׁתַּלְוִיּוֹת
 מְהֵרָאֵשׁ. וְכִמּוֹ שְׁהֵרָאֵשׁ נוֹסֵעַ,
 בְּאוֹתוֹ הַגּוֹן נוֹסֵעַ הַזַּנֵּב, שֶׁהוּא
 תַּחְתּוֹן. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם
 שְׁאֲחוּז בּוֹ. וּמִשּׁוּם זֶה הַעַמִּים
 עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת, בְּאוֹתוֹ צַד
 הַטְּמָאָה שְׁלָחַם כְּךָ מְנַהֲגִים.

בְּלַעַם הַשְּׁתַּמֵּשׁ בְּכֹל הַדְרַגּוֹת
 הַתַּחְתּוֹנוֹת, וְהוּא הִיָּה רוֹאֵה
 בַּתַּחְתּוֹן הַזֶּה, שֶׁהוּא הַזַּנֵּב, שֶׁלֹּא
 יְכוּל לְהַתְנַהֵּג אֶלְא בְּרֵאֵשׁ. מִשּׁוּם
 כְּךָ אָמַר מָה אָקוּב לֹא קִבְה אֵל,
 (שֶׁהוּא הֵרָאֵשׁ מִשּׁוּם) שְׁאוֹתוֹ הֵרָאֵשׁ
 הַעֲלִיּוֹן אֵינוֹ נִמְצֵא בְּדִין בְּאוֹתָם
 הַיָּמִים.

וְאִי עַל גַּב שְׁהָאֵל הַזֶּה בְּאַרְנוֹ,
 הַמְּלֻכוֹת הַקְּדוּשָׁה הַזֹּו לּוֹקַחַת
 שֵׁם כְּמוֹ הַפֶּל, וְהַטּוֹב וְהַחֻסְדִּי שֶׁל
 הָעוֹלָם הַזֶּה, (בְּאַרְנוֹ בְּמִקּוּם אַחֵר עֲלִיּוֹ,
 וְהוּא טוֹב וְחֻסְדִּי שֶׁל הָעוֹלָם, הַמְּלֻכוֹת הַקְּדוּשָׁה
 הַזֹּו לּוֹקַחַת שֵׁם כְּמוֹ שְׁלִמְעֵלָה) וּמִשּׁוּם זֶה
 נִקְרָאת אֵל, אֶלְא שֶׁהוּא זֹעַם בְּכֹל
 יוֹם, שֶׁנִּמְצֵא בּוֹ דִּין.

וְכֹא רָאָה, אֵל שְׂדֵי בְּאַרְנוֹ שְׂבוֹ
 הַנְּאֻת הָעוֹלָם, וְהוּא אָמַר לְעוֹלָם
 דִּי. שְׁהִרִי הָאֵל זֶה הוּא שְׂמִינְדוּג
 עִמוֹ, וּמִשּׁוּם כְּךָ נִקְרָא אֵל שְׂדֵי,
 אֵל שֶׁל שְׂדֵי. וְעַל זֶה מָה אָקוּב לֹא
 קִבְה אֵל. מִשּׁוּם כְּךָ, כְּמוֹ
 שְׂמִתְעוֹרֵר הֵרָאֵשׁ - כְּךָ מִתְעוֹרֵר
 הַתַּחְתּוֹן.

בְּכַה רְבִי אֶלְעָזָר, פִּתַּח וְאָמַר,
 (יְרֵמִיָּה מו') קוּלָּה כְּנַחֲשׁ יִלְךְ וְגו'.
 כְּעַתָּה (כְּמוֹ זֶה) שְׁיִשְׂרָאֵל בְּגֻלוּתָא, הִיא
 וְדָאִי הוֹלֶכֶת כְּנַחֲשׁ. נַחֲשׁ, כְּשֶׁהוּא
 (בְּדִין) כּוֹפֵף רֵאֵשׁ לְעַפְרָא, עוֹלָה
 הַזַּנֵּב, שׁוֹלֵט וּמְכַה אֶת כָּל אוֹתָם
 שֶׁנִּמְצְאִים לְפָנָיו. אִי כְּךָ כְּעַתָּה
 בְּגֻלוּתָא - כְּגוֹן זֶה הֵרָאֵשׁ כְּפוּף
 לְעַפְרָא, וְהַזַּנֵּב שׁוֹלֵט. מִי עֲשֵׂה
 שֶׁהַזַּנֵּב יַעֲלֶה לְמַעְלָה, יִשְׁלַט

וְעַם כָּל דָּא, מָאן

ויפה? הראש שמתכוּפף למטה. ועם כל זה, מי מנהיג את הזנב ומי מסיעו למסעיו? זה הראש. אף על גב שהוא כפוף לעפר, הוא מנהיג את מסעיו. בגלל זה, קולה כנחש ילך.

ועכשיו, שאר העמים שהם אחוזים בזנב, עולים למעלה, ושולטים ומכים, והראש כפוף לעפר, כמו שגאמר (עמוס ה) נפלה לא תוסיף קום וגו'. ועם כל זה, הראש הזה מנהיג את הזנב ושומר (ומסיע) אותו, כמו שגאמר (שיר השירים א) שמני נטרה את הכרמים. אלה עמים עובדי כוכבים ומזלות, שהם הזנב. בא רבי יהודה, ונשק ידיו ואמר, אלמלא לא שאלתי דבר בעולם, אלא ששאלתי זה והרוחתי אותו - די לי, שעכשו ידעתי עמים עובדי כוכבים ומזלות ושלטונם איך מנהג. אשרי חלקם של ישראל, שעליהם כתוב (תהלים קלה) כי יעקב בחר לו זה וגו'.

אמר לו רבי אלעזר, מה זה לסגלתו? אמר לו, שלשת האבות הללו נקראו סגלה, בין למעלה בין למטה, כמו זה פהנים לויים וישראלים, והכל אחד. ואלה סגלתו של הקדוש ברוך הוא למעלה וסגלתו למטה, וזהו שכתוב (שמות ט) והייתם לי סגלה מפל העמים.

ונסע אהל מועד מחנה הלויים וגו'. אחר כך מה כתוב? [ונסע] דגל מחנה אפרים לצבאתם ימה. הינו שכינה שרויה במערב, ופרשוה. כתוב (בראשית מח) ויברכם ביום ההוא לאמור כך יברך ישראל לאמר וגו', וישם את אפרים וגו'. כך יברך ישראל, ישראל סבא. מה משמיענו? אלא כך יתברך ישראל לא כתוב, או כך יברך ישראל. מה זה יברך

מדבר ליה לזנבא, ומאן נטיל ליה למטלנוי. האי רישא. אף על גב דאיהו כפוף לעפרא, הוא מדבר למטלנוי, בגין דא קולה כנחש ילך.

והשתא שאר עמין דאינון אחידן בזנבא, סלקין לעילא, ושלטין ומחזין, ורישא כפוף לעפרא, כמה דאת אמר (עמוס ה) נפלה לא תוסיף קום וגו'. ועם כל דא, האי רישא מדבר לזנבא ונטיר (ס"א ונשיל) ליה, כמה דאת אמר (שיר השירים א) שמני נוטרה את הכרמים, אלין עמין עובדי עבודת פוכבים ומזלות, דאינון זנבא. אתא רבי יהודה ונשיק ידוי, אמר אלמלא לא שאילנא מלה בעלמא, אלא דשאילנא דא ורווחנא ליה, די לי. דהשתא ידענא עמין עובדי כוכבים ומזלות, ושולטנותא דלהון איך מתדבר. זכאה חולקיהון דישראל, דעליהו כתיב, (תהלים קלה) כי יעקב בחר לו זה וגו'.

אמר ליה רבי אלעזר, מהו לסגולתו. אמר ליה, תלת אבהן אלין אקרון סגולה, בין לעילא בין לתתא, פגוונא דא כהנים לויים וישראלים, וכלא חד. ואלין סגולתו של קדשא ברוך הוא לעילא, וסגולתו לתתא, ודא הוא דכתיב (שמות ט) והייתם לי סגולה מפל העמים.

ונסע אהל מועד מחנה הלויים וגו'. (במדבר ב) לבתר מה כתיב, ונסע דגל מחנה אפרים לצבאתם ימה. היינו שכינה שרויה במערב, ואוקמוה. כתיב (בראשית מח) ויברכם ביום ההוא לאמור כך יברך ישראל לאמר וגו'. וישם את אפרים וגו'. כך יברך ישראל, ישראל סבא. מאי קא משמע לן.

אלא כך יתברך ישראל לא כתיב, או כך יברך

ישראל, מהו יברך ישראל. אלא, ישראל קדישא לא יברך לעלמא, אלא בך, דאנת במערב. וכתוב (בראשית לה) אני אל שדי פרה ורבה. אוליפנא דחמא עמיה שכינתא, וכדין אמר בך יברך ישראל לאמר. בך יברך לעלמא. והיאך חמא, והפתיב (בראשית מח) ועיני ישראל כבדו מזוקן וגו'. אלא שכל את ידי כתיב. מאי שכל. אלא ימינא הוה זקיף, וסטי ליה שכינתא כלפי אפרים, וארח ריחא דשכינתא על רישיה, כדין אמר בך יברך ישראל. וחמא דאיהו למערב.

ישראל? אלא ישראל הקדוש לא יברך את העולם אלא בך, שאתה במערב, וכתוב (שם לה) אני אל שדי פרה ורבה. למדנו שראה עמו שכינה, ואז אמר בך יברך ישראל לאמר. בך יברך את העולם.

ואיך ראה? והרי פתוב (שם) ועיני ישראל כבדו מזוקן וגו'. אלא פתוב, שכל את ידי. מה זה שכל? אלא הימין היה זקוף, והשכינה הסיטה כלפי אפרים, והריח ריח שכינה על ראשו, ואז אמר בך יברך ישראל, וראה שהוא במערב.

ודאי שכינה במערב, והרי בארנו, כדי שיהיה בין צפון לדרום, ולהתחבר בגוף ולהיות בזווג אחד. וצפון מקבל אותה תחת הראש, והדרום מחבק אותה. זהו שפתוב (שיר השירים ב) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. והרי בארנו ודאי, (שם א) מטתו שלשלמה, בין צפון לדרום, ולהתחבר בגוף, ואז כלל אחד להתברך העולם. למדנו, כל האומר תהלה לדוד שלש פעמים בכל יום, מבטח לו שהוא בן העולם הבא. והרי בארנו, כדי לזוג את התהלה הזו, ושתמצא בכל יום בין צפון לדרום.

בא אדם בבקר - מקבל עליו על מלכות שמים (כמו שנתבאר, מסדר שבח) באותן תשבחות שאומר תהלה לדוד, וכל ההללויה, שהם סדור של עשר תשבחות של עשרה כתרים קדושים של השם הקדוש, ומשום זה עשרה הם הללויה. אחר כך סיים בעשר תשבחות, שהן: (תהלים ק) הללויה הללו אל בקדשו וגו', הללוהו וגו'. מי אלה עשרה הללויה, והרי חמשה הם? אלא מתחיל שבח בהללויה, ומסיים בהללויה.

ודאי שכינתא במערב, והא אוקימנא בגין דלהוי בין צפון לדרום, ולא תחברא בגופא, ולימיהו בזווגא חד. וצפון מקבלא לה תחות רישא, ודרום מחבקא לה, הדא הוא דכתיב, (שיר השירים ב) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. והא אוקימנא ודאי, מטתו שלשלמה בין צפון לדרום, ולא תחברא בגופא, וכדין כללא חד לאתברכא עלמא. תנן, כל האומר תהלה לדוד תלת פעמים בכל יומא, מובטח לו שהוא בן העולם הבא, (דף ק"ב ע"א) והא אוקימנא בגין לזווגא לה להאי תהלה, ולא שתפחא בכל יומא בין צפון לדרום.

אתי בר נש בצפרא, מקבל עליה עול מלכות שמים (כמה דאתמר מסדר שבח) באינון תשבחן דקאמר (ע) תהלה לדוד, וכלהו הללויה דאינון סדורא דעשרה תשבחן, דעשרה כתרין קדישין דשמא קדישא. ובגין כך עשרה אינון הללויה. לבתר סיים בעשרה תשבחן, דאינון (תהלים ק) הללויה הללו אל בקדשו וגו'. הללוהו וגו'. מאן אינון עשרה הללויה, והא חמשה אינון. אלא שרי שבחא בהללויה, וסיים בהללויה.

לְבַתֶּר עֲלוּיָא דְסִדּוּר שְׁבַחָא, בְּאִז יִשְׁרֵי מִשָּׁה,
דְּאִית בִּיה פִּלְא. וּבְדָא מְקַבֵּל עֲלֵיה עוֹל
מְלֻכוּתָא קְדִישָׁא. לְבַתֶּר אֲשֵׁרִי לֵה בְּחֻסְד,
בְּסִיּוּמָא דְצִלוּתָא, לְאַתְקַדְשָׁא בִּיה. לְבַתֶּר
בְּצִלוּתָא דְמִנְחָה דְגְבוּרָה תְּלִיָּא, וְדִינָא שְׁאֲרִי.
אֲשֵׁתְכַח בְּכָל דְרוּמָא (ס"א יומא) דָּא מְטָה
דְּאִתְהִיבֵת בֵּין צְפוּן לְדְרוּם. לְאַתְחַבְרָא בְּזוּוּגָא
דָּא בְּגוּפָא כְּדָקָא יָאוּת. וּמֵאֵן דְּמִסְדֵּר וּמְחַבֵּר
לֵה בְּכָל יוּמָא כְּהֵאֵי גְוּוּנָא, וְדֵאֵי הוּא בֶן הָעוֹלָם
הַבָּא.

בְּגִין כִּף הָאֵי דְגָל מְחִנָּה אֲפָרִים יָמָה, וְאִיהוּ
בֵּין צְפוּן לְדְרוּם. דְרוּם רְאוּבֵן מִן סְטֵרָא
חַד, דְּכִתִּיב דְגָל מְחִנָּה רְאוּבֵן תִּימְנָה. צְפוּן דֵּן
מִסְטֵרָא אַחְרָא, דְּכִתִּיב דְגָל מְחִנָּה דֵּן צְפוּנָה.
אֲפָרִים, בֵּין דָּא לְדָא. אֲשֵׁתְכַח מְעַרְב דְּאִיהוּ
אֲפָרִים, בֵּין צְפוּן לְדְרוּם, כִּלְאָ כְּגוּוּנָא
דְּלַעֲלִיא.

רְנָא לִיתְבֵּי דְרוּמָא אַחוּנָא. וְהָכֵי שְׁדֵר לִוְן
אַחוּנָא, מִסְטֵרָא דְבוּצִינִין (ס"א מִסְדֵּרִי בּוּצִינִין)
בְּרִזִין קְטִירִין, דְּבַעֲיָתוּ לִיְחֻדָּא יְחֻדָּא
בְּטוּפְסָרָא דְקֵטֵרָא עֲלָאָה, קְבִילוּ עֲלֵיכוּ עוֹל
מְלֻכוּתָא קְדִישָׁא בְּכָל יוּמָא בְּקַדְמִיתָא, וּבְדָא
תַעֲלוּן (ס"א בְּקִשְׁרָא) בְּקִסְרָא (ס"א בְּקִסְרָא) קְדִישָׁא
דְדְרוּם, וְאַסְחֵרוּ סְטֵרֵי עֲלָמָא, עַד דְּמִתְקַשְׁרֵן
בְּקִסְרָא חָדָא, וּבְדְרוּם תְּקִיפוּ (ס"א תְּקִיעוּ) דְּיוֹכְתָא,
וְתַמֵּן תִּשְׁרוּן.

רְבִי אֶלְעָזָר שְׂאִיל לְרַבֵּי שְׁמַעוֹן אַבּוּי, אָמַר
לֵיה, סִימְנָא לְזוּוּגָא דִּיְחֻדָּא מִנִּין. אָמַר
לֵיה בְּרִי, אַף עַל גַּב דְּאוּקִימְנָא מְלִין לְכָל סְטֵר
וּסְטֵר, וְאַתְבְּדְרוּ הָכָא מְלָה וְהָכָא מְלָה סִימְנָא
דָּא נְקוּט בִּידָךְ, וְהָכֵי הוּא, כְּעִין סְחֵרָא
דְּמִדְבַּחָא, דִּתְנֵן, וּבָא לוֹ לְקַרְן דְּרוּמִית
מְזֻרְחִית, מְזֻרְחִית צְפוּנִית, צְפוּנִית מְעַרְבִית, אָמַר לֵיה

מְזֻרְחִית, מְזֻרְחִית צְפוּנִית, צְפוּנִית מְעַרְבִית, מְעַרְבִית דְּרוּמִית. אָמַר לֵיה

מִשׁוּם כִּף דְגָל שֶׁל מְחִנָּה אֲפָרִים
יָמָה, וְהוּא בֵּין צְפוּן לְדְרוּם. דְרוּם
רְאוּבֵן מִצַּד אַחַד, שְׁפָתוֹב דְגָל
מְחִנָּה רְאוּבֵן תִּימְנָה. צְפוּן דֵּן
מִצַּד אַחַר, שְׁפָתוֹב דְגָל מְחִנָּה דֵּן
צְפוּנָה. אֲפָרִים בֵּין זֶה לְזֶה. נִמְצָא
מְעַרְב, שֶׁהוּא אֲפָרִים, בֵּין צְפוּן
לְדְרוּם, הַפֵּל כְּמוֹ לְמַעְלָה.
סוּד לְיוֹשְׁבֵי הַדְרוּם אַחֲיֵנוּ. וְכִף
שֶׁלַח לָהֶם: אַחֲיֵנוּ, מִצַּד הַמְּנוֹרוֹת
(מִסְדֵּרִים מְנוֹרוֹת) בְּסוּדוֹת קְשׁוּרִים,
שֶׁרְצִיתֵם לִיחַד יְחֻד בְּטַפְסֵי שֶׁל
קֶשֶׁר עֲלִיוֹן, קְבִילוּ עֲלֵיכֶם עַל
מְלֻכוֹת הַקְּדוּשָׁה בְּכָל יוֹם
בַּהֲתַחֲלָה, וּבְזֶה תַעֲלוּ (בְּקִשְׁרָא)
בְּהַעֲלֵם (בְּהִיבֵל) קְדוּשַׁת שֶׁל הַדְרוּם,
וְסוּבְכוּ צְדָדֵי הָעוֹלָם עַד
שִׁיתְקַשְׁרוּ בְּקֶשֶׁר אַחַד, וּבְדְרוּם
(הַתְּחִיבָה) (תְּקִיעוּ) מְקוֹם, וְשֵׁם תְּהִיּוּ.
רְבִי אֶלְעָזָר שָׂאל אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן
אֲבִיו. אָמַר לוֹ, סִימֵן לְזוּוּגֵי הַיְחֻד
מִנִּין? אָמַר לוֹ, בְּנֵי, אַף עַל גַּב
שְׂבָאֲרֵנוּ דְכָרִים לְכָל צַד וְצַד,
וְהַתְּפִזְרוּ כְּאֵן דְּכַר וְכַאֵן דְּכַר -
סִימֵן זֶה נִקְט בְּיָדְךָ, וְכִף זֶה, כְּמוֹ
סְבִיב הַמְּזֻבָּח. שְׁלַמְדְנוּ, וּבָא לוֹ
לְקַרְן דְּרוּמִית מְזֻרְחִית, מְזֻרְחִית
צְפוּנִית, צְפוּנִית מְעַרְבִית,
מְעַרְבִית דְּרוּמִית. אָמַר לוֹ, וְהָרִי